

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten

Bezoek- en postadres:
Krom Boomssloot 22-II
1011 GW Amsterdam

Besluit op verzoek om instemming

Contactpersoon	mr. E.A. Verwey
E-mail	info@cvta.nl
Telefoon	020 30 30 261
Datum	18 december 2024
Ons kenmerk	2024565u
Bijlage(n)	
Betreft	instemmingsverzoek wijziging TKA-reglement

Inleiding

Op 2 mei 2024 heeft Stichting NORMA (verder: NORMA) het College van Toezicht Auteursrechten (verder: CvTA of College) verzocht instemming te verlenen aan haar besluit tot herziening van het Deelverdelingsreglement Thuis kopie Audio (verder: TKA-reglement).

Het CvTA heeft ten aanzien van dit instemmingsverzoek op 22 juli 2024 een advies uitgebracht. Na dit advies hebben het CvTA en NORMA meerdere uitwisselingen gehad ten aanzien van het voornemen van NORMA om het TKA-reglement te wijzigen.

Daarna heeft NORMA haar instemmingsverzoek d.d. 2 mei 2024 ingetrokken en op 13 november 2024 heeft NORMA het College verzocht instemming te verlenen aan haar besluit tot wijziging van haar TKA-reglement.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, sub b, van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs - en naburige rechten (verder: Wet toezicht) heeft een besluit tot wijziging van reglementen betreffende de uitoefening en handhaving van auteursrechten en naburige rechten de voorafgaande schriftelijke instemming van het College.

Hieronder wordt achtereenvolgens uiteengezet:

1. de aanleiding voor het onderhavige verzoek

2. de voorgestelde wijzigingen en toelichting van NORMA
3. het beoordelingskader van het CvTA
4. de beoordeling van het CvTA
5. het besluit van het College.

1. Aanleiding verzoek

Ingevolge artikel 16d Auteurswet is Stichting de Thuis kopie¹ (verder: Thuis kopie) door de minister belast met de inning en verdeling van de vergoeding als bedoeld in 10 sub e Wet op de Naburige rechten (verder: WNR) jo artikel 16c Auteurswet (verder: de thuis kopie vergoeding en/of thuis kopie gelden).

Uit artikel 1.2. TKA-reglement volgt dat NORMA door Thuis kopie is aangewezen als “verdeelorganisatie” voor de thuis kopie vergoeding voor uitvoerende kunstenaars in de categorie “Audio”² die NORMA jaarlijks van Thuis kopie ontvangt ex artikel 10 sub e WNR. Het TKA-reglement bevat bepalingen over de verdeling van deze door NORMA ontvangen “thuis kopie gelden” aan rechthebbenden.

NORMA licht toe dat de wijzigingen in het TKA-reglement “kortweg voortkomen uit

- i) een nieuwe governance structuur;
- ii) het aansluiten bij de terminologie van Sena voor de reguliere TKA-verdeling; en
- iii) de wens om de individuele repartitie voor de Thuis kopie Audio live klassiek (hierna: TKALK) te schrappen”.

NORMA licht daarbij toe dat de wijzigingen zijn afgestemd met Sena, omdat Sena de vergoeding ingevolge het TKA-reglement volgens NORMA “berekent in opdracht van NORMA”. Tevens licht NORMA toe dat het bestuur van Thuis kopie per e-mail d.d. 28 mei 2024 akkoord is gegaan met de voorgestelde wijzigingen.

Hieronder worden de voorgelegde wijzigingen in het TKA-reglement ad i), ii) en iii) hierboven met NORMA’s toelichting separaat uiteengezet.

¹ de stichting, gevestigd te Hoofddorp, zijnde de rechtspersoon die bij regeling van 22 maart 2022 door de Minister voor Rechtsbescherming is aangewezen als representatieve rechtspersoon die is belast met de inning en de primaire verdeling van de in art. 10 sub e Wnr j° art. 16c t/m 16g Aw bedoelde billijke vergoeding (de Thuis kopie vergoeding).

² Zie ook https://www.thuis kopie.nl/nl/thuis kopie_2/verdeling-rechthebbenden

2. Voorgestelde wijzigingen en toelichting NORMA

Ad i) nieuwe governance structuur

- Artikel 4 TKA-reglement:
 - Artikel 4.1 was volgens NORMA nog gebaseerd op de oude governance structuur. Daarom is “Het Bestuur” vervangen door “de Raad van Toezicht, gehoord de Repartitie en socu-commissie.”
 - Artikel 4.2 is volgens NORMA geschrapt omdat “deze niet meer relevant is na aanpassing van dit reglement en het noemen van de datum in de slotbepaling/slotzin.”
 - Het nieuwe artikel 4.2 (voorheen artikel 4.4) is volgens NORMA aangepast omdat dit is bepaald in het Algemeen Verdelingsreglement.
 - Artikel 4.3 is verwijderd omdat dit artikel volgens NORMA zinledig is geworden. NORMA licht toe dat “in artikel 8.1 van het huidige Algemeen Verdelingsreglement niet wordt gesproken over aangeslotenen, maar over ‘rechthebbende uitvoerende kunstenaars’”. Deze groep is dus breder dan aangeslotenen.
 - In het nieuwe art. 4.3 wordt volgens NORMA benoemd dat de Commentaren, klachten en Geschillenregeling van NORMA van toepassing is.
 - In de slotbepaling/slotzin zal de datum volgens NORMA moeten worden aangepast.

Ad ii) aansluiting bij terminologie Sena

- Artikel 2 TKA-reglement:
 - Artikel 1.1.
 - NORMA licht toe dat zij artikel 2.1 heeft geredigeerd ter verduidelijking en dat zij de verwijzing naar leenrechtgegevens heeft verwijderd en vervangen door “een neutrale term, aangezien deze specifieke gegevens niet meer bij de verdeling worden gebruikt”. NORMA licht toe dat leenrechtgegevens niet representatief bleken voor het kopieergedrag, en dat daarom is gekozen om alleen downloadgegevens te gebruiken. Tevens biedt de nieuwe redactie van dit artikel volgens NORMA ruimte voor het geval dat in de toekomst betere gebruiksgegevens beschikbaar zouden komen.
 - Artikel 2.2
 - Dit artikel heeft NORMA verwijderd, omdat de inhoud “betrekking heeft op de aangepaste inhoud van art. 3.2”.
 - NORMA licht daarbij toe dat zij hierdoor aansluit bij de wijze waarop Sena de TKA-vergoeding berekent. Sena maakt volgens NORMA onderscheid tussen de genres Populaire muziek en Klassieke muziek. Bij Populaire muziek

hanteert Sena volgens NORMA een “aftopping”³ en bij Klassieke muziek geldt deze beperking niet. Sena maakt volgens NORMA verder geen ander onderscheid tussen genres, en dit is voor de TKA-verdeling ook niet mogelijk. Dit heeft volgens NORMA verder geen nieuwe gevolgen voor de betreffende rechthebbenden.

- Artikel 2.2 (voorheen artikel 2.3)
 - NORMA heeft de laatste zinsnede verwijderd, omdat volgens NORMA de artikelen waarnaar wordt verwezen zijn verwijderd.
- Artikel 2.4
 - Dit artikel heeft NORMA verwijderd omdat er volgens NORMA geen sprake meer is van een “gewogen waarde, aangezien er dus geen leenrechtgegevens meer worden gebruikt. De overige tekst wordt al gedekt via artikel 2.1.”.
- Artikel 3 TKA-reglement:
 - Artikel 3.1
 - NORMA licht toe dat zij de terminologie heeft verduidelijkt, “zodat de rolomschrijvingen beter aansluiten bij die van Sena (zoals opgenomen in artikel 7 repartitiereglement van Sena”⁴.
 - Artikel 3.2
 - NORMA licht toe dat zij dit artikel in overeenstemming heeft gebracht met de verdelingssystematiek van Sena, en dat NORMA in dit artikel heeft verduidelijkt dat deze aftopping alleen betrekking heeft op populaire muziek (en niet op klassieke muziek).
 - Artikel 3.3
 - Dit artikel heeft NORMA verwijderd omdat “de rollenverdeling bij klassieke muziek hetzelfde [is] als bij popmuziek, met als verschil de uitzondering in artikel 3.2 (waarin dus verduidelijkt is dat deze beperkt is tot populaire muziek).”.
 - Artikel 3.4
 - Dit artikel heeft NORMA verwijderd, omdat het volgens NORMA om de volgende redenen inhoudelijk niks meer toevoegt:
 - “Er wordt verwezen naar de werking van artikelen 3.1 en 3.3, die gaan over de vaststelling van het aandeel. De toepassing van deze artikelen blijft overeind.

³ Het onder de sessiemuzikanten te verdelen bedrag kan nooit meer bedragen dan 50% van het totaal per titel beschikbare bedrag.

⁴ <https://sena.nl/files/original/repartitiereglement-sena-2024-def.pdf>

- De verwijzing naar artikel 4.9 geen betrekking heeft op audio werken.
 - In artikel 4.3 (nieuw) wordt benoemd dat de geschillenregeling van toepassing is. In artikel 1.1. van het TKA-reglement worden de bepalingen van het Algemeen Verdelingsreglement van toepassing verklaard, waaronder ook de geschillenregeling.
- Artikelen 3.3 en 3.4
 - Deze artikelen heeft NORMA toegevoegd “aangezien Sena dit volgens NORMA toepast op de TKA-verdeling conform haar eigen reglement.” Dit betreft volgens NORMA geen inhoudelijke wijziging.

Ad iii) de wens om geen individuele repartitie meer uit te voeren voor Thuiskopie Audio Live (Klassiek)

NORMA licht toe dat de verdeling van de gelden via het TKA-reglement plaatsvindt op basis van twee soorten gegevens:

- i) Downloadgegevens. Voor deze verdeling heeft NORMA Sena ingeschakeld om de vergoeding te berekenen (dit wordt door NORMA ook wel als “reguliere verdeling” aangeduid).
- ii) Uitzendgegevens van Radio 4⁵. Deze verdeling voert NORMA zelf uit.

De verdeling van thuiskopiegelden op basis van ii) uitzendgegevens van Radio 4, is volgens NORMA alleen bedoeld voor klassieke musici van orkesten en koren, ten aanzien van opnamen van door deze musici live uitgevoerde klassieke werken op Radio 4⁶. NORMA licht toe dat zij deze verdeling zelf handmatig uitvoert (in tegenstelling tot de hierboven bedoelde “reguliere verdeling”) en dat dit 4% betreft van de gelden die NORMA via het TKA-reglement verdeelt. NORMA noemt deze verdeling binnen het TKA-reglement “Thuiskopie Audio Live Klassiek” (verder: TKALK).

Het CvTA begrijpt dat NORMA voor andere (categorieën van) rechthebbenden op de van Thuiskopie ontvangen gelden in het kader van het TKA-reglement geen met TKALK vergelijkbare aparte individuele repartitie uitvoert.

NORMA beoogt - middels de wijzingen zoals neergelegd in het ter instemming voorgelegde TKA-reglement - om de volgende redenen te stoppen met de TKALK-verdeling:

Volgens NORMA kan zij deze repartitie niet (meer) “kostendekkend” uitvoeren omdat het (a) een relatief kleine geldstroom betreft (NORMA licht toe dat het om ongeveer €88.000 gaat van de ±

⁵ Thans Radio Klassiek

⁶ Thans Radio Klassiek

€ 2 miljoen TKA-gelden), (b) het een “grote groep” rechthebbenden betreft en (c) de individuele verdeling buiten het verdeelsysteem plaatsvindt (waarbij Sena de berekening uitvoert), hetgeen veel handmatig werk oplevert (NORMA houdt 15%, dus ongeveer €13.000, aan kosten in).

NORMA licht verder toe dat, om deze verdeling mogelijk te maken, er kosten worden gemaakt “in de vorm van manuren van de afdeling repartitie (voor de handmatige verwerking van individuele bedragen voor een grote hoeveelheid ontvangers, inclusief de contacten met koren, orkesten en/of musici), juridische zaken, financiën, control en directie”. Volgens NORMA zou een functionaliteit hiervoor in haar verdeelsysteem bouwen tussen de €60.000 en €80.000 kosten.

NORMA wil het “volledige TKALK-budget” (4% van de TKA-gelden) onderbrengen bij de reguliere TKA-verdeling. Volgens NORMA is het - mede vanwege het hoge kostenniveau - in het belang van andere rechthebbenden dat voor klassieke musici van orkesten en koren niet langer deze aparte repartitie wordt uitgevoerd.

NORMA licht daarbij toe dat klassieke musici aanspraak blijven maken op een “TKA-vergoeding op het moment dat hun opnamen worden thuisgekopieerd via downloads. De aparte individuele repartitie voor klassieke live uitvoeringen op Radio [Klassiek] zal komen te vervallen.”

Downloadgegevens zijn volgens NORMA ook “veel representatiever voor thuiskopieergebruik dan uitzendgegevens”.

Verder licht NORMA toe dat zij niet “verplicht is de verdeling van TKALK-gelden aan te houden”, omdat Thuiskopie deze “separate” verdeling niet aan NORMA heeft voorgeschreven. Volgens NORMA was de TKALK-verdeling de “eigen keuze van NORMA en was [dit] bedoeld als geste richting klassieke musici”.

NORMA heeft de betreffende rechthebbenden tijdig geïnformeerd over haar voornemen om met de verdeling van de TKALK-gelden te stoppen. NORMA geeft daarbij aan dat zij samen met de klassieke musici nog zal onderzoeken of de “klassieke musici langs de weg van de betreffende orkesten en koren in aanmerkingen kunnen komen voor collectieve vergoeding op basis van aanvragen bij een eventueel in te richten fonds”. Bij de uitwerking van een dergelijk fonds zal NORMA zich “baseren op de billijke criteria zoals voorgeschreven in artikel 2h lid 5 Wet toezicht⁷”.

⁷ Artikel 2h lid 5 Wet toezicht: Wanneer een collectieve beheersorganisatie sociale, culturele of educatieve diensten verleent die worden gefinancierd uit inhoudingen op de rechteninkomsten of uit andere inkomsten die voortvloeien uit de belegging van rechteninkomsten, worden dergelijke diensten geleverd op grond van billijke criteria.

Hieronder worden de gewijzigde bepalingen in het TKA-reglement weergegeven die betrekking hebben op de wens van NORMA geen individuele repartitie meer uit te voeren op basis van uitzendgegevens voor TKALK:

- Artikelen 1.2 en 1.3 sub a en b:
 - In deze artikelen heeft NORMA “audio live” en/of “hoorspelen” doorgehaald/verwijderd. Volgens NORMA is de verwijdering van “audio live” reeds in de brief toegelicht, en wordt de “Thuiskopie audio hoorspelen” inmiddels “gedekt via het Algemeen Verdelingsreglement, middels het uitvoeringsbesluit⁸ dat in 2018 is genomen”.
 - NORMA licht toe dat, voor zover er vergoedingen zijn voor hoorspelen, deze vanwege het Uitvoeringsbesluit Multimedia⁹ via het Algemeen Verdelingsreglement worden uitgekeerd. Volgens NORMA is dit besluit in 2018 door de toenmalige Raad van Rechthebbenden genomen en betrof het “zeer kleine geldstromen, die lange tijd onverdeeld waren en met het nemen van dit besluit alsnog werden uitgekeerd”.
- Artikel 1.4:
 - Dit artikel heeft NORMA verwijderd aangezien “dit al wordt geregeld in art. 2.2 van het Algemeen Verdelingsreglement”. Het Algemeen Deelverdelingsreglement¹⁰ van NORMA is van toepassing, tenzij anders bepaald.
- Art. 2.5:
 - Dit artikel is door NORMA verwijderd vanwege “het voornemen de TKALK-vergoeding in de individuele repartitie te schrappen”.

3. Beoordelingskader CvTA

Het College dient ingevolge artikel 2i lid 2 Wet toezicht er op toe te zien dat de verdeling van de verschuldigde bedragen aan rechthebbenden regelmatig, zorgvuldig en correct is en in overeenstemming met het door het orgaan dat bij een cbo de toezichtfunctie vervult vast te stellen algemene beleid inzake de verdeling.

Bij de beoordeling van een besluit tot wijziging van een repartitiereglement toetst het CvTA onder andere aan de artikelen 2g, 2h, 2i, 2j en 2k Wet Toezicht. Deze artikelen gaan onder meer over de vraag op welke wijze en onder welke voorwaarden de verdeling van inkomsten door een cbo aan rechthebbenden plaatsvindt.

⁸ NORMA verwijst naar de volgende hyperlink:

<https://www.stichtingNORMA.nl/overig/downloads/verdelingsreglementen/uitvoeringsbesluit-multimedia/>

⁹ Te raadplegen via:

<https://www.stichtingNORMA.nl/overig/downloads/verdelingsreglementen/uitvoeringsbesluit-multimedia/>

¹⁰ Te raadplegen via: <https://www.stichtingNORMA.nl/wp-content/uploads/2022/12/Algemeen-Verdelingsreglement-NORMA-2022.pdf>, goedgekeurd door het College op 22 september 2022.

4. Beoordeling

Ingevolge artikel 15 lid 2 van de statuten¹¹ van NORMA is de Raad van Toezicht van NORMA (verder: RvT) bevoegd tot het besluiten over het algemene beleid ten aanzien van de verdeling van aan rechthebbenden verschuldigde bedragen en zal zij daaromtrent advies vragen van de Repartitie en Socu-commissie ex artikel 19 lid 1 statuten. Het College constateert dat de RvT op 8 april 2024 het voorgelegde TKA-reglement heeft vastgesteld, waartoe de R&SC heeft geadviseerd op 12 december 2023.

NORMA is door Thuiskopie aangewezen als Verdeelorganisatie en het onderhavige TKA-reglement dient ex artikel 6 lid 1 Repartitiereglement Thuiskopie ter instemming te worden voorgelegd aan Thuiskopie¹². Het College constateert dat het bestuur van Thuiskopie in haar vergadering van 23 mei 2024 heeft ingestemd met de voorgelegde wijzigingen.

De wijzigingen in het TKA-reglement voldoen derhalve aan de interne besluitvormingsvereisten van NORMA en Thuiskopie.

Ten aanzien van de (technische) wijzigingen met betrekking tot NORMA's governance structuur en de aansluiting bij de terminologie van Sena, zoals beschreven onder 2. "Voorgestelde wijzigingen en toelichting van NORMA" ad i) en ad ii) heeft het College geen nadere opmerkingen.

De voorgelegde wijzigingen zoals beschreven onder 2 "Voorgestelde wijzigingen en toelichting NORMA" ad iii) de wens om geen individuele repartitie meer uit te voeren voor Thuiskopie Audio Live (Klassiek), komen voort uit de wens van NORMA om te stoppen met het uitkeren van een individuele (thuiskopie-)vergoeding aan uitvoerende kunstenaars van orkesten en koren t.a.v. live opnamen van door hun live uitgevoerde klassieke muziekwerken, waarvan de verdeling is gebaseerd op uitzendgegevens van Radio Klassiek (de TKALK-vergoedingenstroom).

Daarover merkt het College het volgende op.

NORMA heeft aan het College aannemelijk gemaakt dat deze vergoedingenstroom voor NORMA kostbaar en arbeidsintensief is. NORMA voert ten aanzien van andere (categorieën van) rechthebbenden geen vergelijkbare aparte individuele repartitie zoals de TKALK-verdeling (naast haar "reguliere" TKA-verdeling). De betreffende rechthebbenden (klassieke musici van orkesten en koren) kunnen nog steeds hun mogelijke aanspraak verzilveren op de "reguliere" TKA-verdeling, die is gebaseerd op downloadgegevens.

¹¹ <https://www.stichtingNORMA.nl/wp-content/uploads/2024/04/Statuten.pdf>

¹² https://www.cedar.nl/uploads/15/files/file/Thuiskopie/Repartitie/Repartitiereglement_14-2-2018.pdf

Het College merkt op dat NORMA ingevolge het Thuiskopie Repartitiereglement dient te streven naar een maximale uitkering aan een zo groot mogelijke groep rechthebbenden¹³ en dat de verdeling zo veel mogelijk de daadwerkelijke kopieën van werken [opnamen] moet weerspiegelen, op basis van aan Thuiskopie beschikbaar gestelde marktonderzoeken¹⁴. Verdeelorganisaties moeten de verdeling zo veel mogelijk afstemmen op individuele aanspraken binnen hun praktische en financiële mogelijkheden¹⁵. Het College weegt uit dien hoofde mee dat Thuiskopie heeft ingestemd met de door NORMA voorgestelde wijzigingen.

Het College volgt NORMA in haar overweging dat zij niet langer een uitzondering wenst te maken voor één groep rechthebbenden omdat zij de TKALK-repartitiestroom niet langer bedrijfsmatig verantwoord kan uitvoeren. NORMA heeft daarbij aan het College nog toegelicht dat zij daarbij ook het belang heeft meegewogen van rechthebbenden, die niet voor de TKALK-vergoeding in aanmerking kwamen.

Het College begrijpt dat NORMA met de klassieke musici nog verder zal onderzoeken of de betreffende rechthebbenden (orkesten en koren) voor wat betreft hun live uitvoeringen op Radio 4 mogelijk in aanmerking kunnen komen voor een collectieve vergoeding middels een eventueel fonds.

Het College stemt in met het voorgelegde besluit tot wijziging van het TKA-reglement.

Het College merkt nog op dat zijn instemming met de wijzigingen in TKA-reglement geen oordeel bevat over de mogelijke overeenstemming van de daarin vastgelegde bepalingen met het materiële (auteurs- en nabuurrechtelijke) recht.

¹³ Artikel 5 Repartitiereglement Thuiskopie: [Repartitiereglement Thuiskopie](#).

¹⁴ Artikel 6 lid 2 Repartitiereglement: "Verdeelorganisaties zullen in hun repartitiereglement tot uitgangspunt nemen dat de verdeling van de door de Stichting aan de Verdeelorganisatie uitgekeerde netto-opbrengst onder ieders kring van rechthebbenden zoveel als mogelijk - met inachtneming van de specifieke kenmerken van iedere afzonderlijke categorie rechthebbenden en mate waarin en de wijze waarop de betreffende werken of beschermd materiaal worden gebruikt zoals blijkt uit de door de Stichting ter beschikking gestelde marktonderzoeken als bedoeld in artikel 4 sub 7 – een afspiegeling zal vormen van de mate waarin de betreffende werken of beschermd materiaal feitelijk gekopieerd worden."

¹⁵ Ingevolge artikel 6 lid 4 Repartitiereglement zullen Verdeelorganisaties zich naar beste vermogen inspannen om, binnen hun praktische en financiële mogelijkheden, de verdeling en betaling van de thuiskopievergoedingen zo veel mogelijk te laten aansluiten bij de individuele aanspraken van de rechthebbenden.

Besluit

Het College stemt in met het voorgelegde besluit tot wijziging van het TKA-reglement.

Met vriendelijke groet,

drs. A.J. Koppejan
Voorzitter CvTA

Bezwaar

Tegen dit besluit kan binnen 6 weken na bekendmaking schriftelijk bezwaar worden gemaakt door indiening van een bezwaarschrift bij het College van Toezicht Auteursrechten, Krom Boomssloot 22-II, 1011 GV Amsterdam. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat ten minste:

- a) de naam en het adres van de indiener;
 - b) de dagtekening;
 - c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
 - d) de gronden van het bezwaar.
-